

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-08-01
Besvaras senast
2025-08-15

Till statsrådet Acko Ankarberg Johansson (KD)

2024/25:1335 Rätten till kejsarsnitt

Enligt patientlagen ska vård utformas och genomföras i nära samråd med patienten, i den mån det är möjligt. Lagen tydliggör vidare att vården ska främja patienters integritet, självbestämmande och delaktighet. Kapitel 7 i patientlagen stadgar att ”när det finns flera behandlingsalternativ som står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet ska patienten få möjlighet att välja det alternativ som han eller hon föredrar”. Enligt Sveriges läkarförbunds etiska regler (punkt 5) är det förbjudet att behandla patienter utan att visa empati, omsorg och respekt. Läkaren får inte genom sin yrkesauktoritet inskränka patientens rätt att bestämma över sin egen kropp.

Baserat på dessa rättsliga och etiska riktlinjer är det självklart att kvinnor som ska föda ska erbjudas deras grundläggande rätt till självbestämmande och möjlighet att välja mellan två likvärdiga alternativ. Trots detta förekommer i dag en paternalistisk inställning som ofta tvingar kvinnor till ett visst förlossningssätt, vilket kan anses vara ett övergrepp från samhällets sida och ett brott mot patientlagen.

I dagsläget är det endast cirka 7–8 procent av alla gravida kvinnor som önskar kejsarsnitt. Bland dessa finns kvinnor med tidigare negativa erfarenheter av förlossningar, med befintliga förlossningsskador och med starka psykologiska skäl. Dessa kvinnor har giltiga skäl att önska att få sin vilja igenom, en helt rimlig hållning också sett till den omfattande vetenskap som finns tillgänglig.

Undertecknad har mot bakgrund av detta under många år varit engagerad i denna fråga samt motionerat om att möjliggöra för rätten till kejsarsnitt. Det är således tydligt också att många av dem som lade sin röst på Kristdemokraterna i senaste valet, gjorde detta till följd av att man ansåg dem som trovärdiga i just denna fråga.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Acko Ankarberg Johansson:

På vilket sätt har statsrådet och regeringen verkat för att stärka rätten för kvinnor att välja kejsarsnitt?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck